

Tots els llibres

PUBLICITAT

Tu poses la sal  
i nosaltres el pebre

més info

VILAWEB 10  
anysEL PUN  
DIGIT A

| Contactar amb El Punt - Pobles i Ciutats |

Continguts generals:  Continguts d'edicions: 

| Qui som? - El Club del subscriptor - Les 24 hores d'El Punt - Publicitat - Borsa de treball | El Punt | VilaWeb |

dilluns, 3 de juliol de

## > De fàbrica a patrimoni

Una vintena d'antigues fàbriques i instal·lacions industrials de les comarques gironines s'han reutilitzat per a usos socials i culturals o estan pendents d'algun projecte de rehabilitació. Tenen un alt valor històric i de patrimoni d'arquitectura industrial

Al llarg de les últimes dues dècades, han estat diversos els projectes per recuperar antigues fàbriques i instal·lacions industrials de les comarques gironines. Una vintena d'aquestes construccions han estat rehabilitades o tenen pendent algun projecte per reconvertir-les en equipaments públics, sobretot de caire cultural i social. Els projectes més significatius es concentren a Girona, Salt, Figueres, Celrà i Olot, tot i que n'hi ha en una desena més de poblacions gironines. La majoria corresponen a indústries creades a principis del segle XX, però algunes són del segle XIX.

### GIRONA.

A la ciutat hi ha diversos exemples de la conversió d'edificis industrials en equipaments cívics. És el cas de l'antiga farinera Montserrat, on des de fa uns anys hi ha l'Escola Municipal de Música, i l'antiga destil·leria de Can Regàs, on s'ha obert el centre cívic de Pont Major aprofitant gran part de les instal·lacions. Una altra farinera reconvertida és la Teixidor, actual seu del Grup El Punt. Acabada de construir el 1912, va funcionar fins als anys vuitanta com a fàbrica de farina. Després d'uns anys abandonada, el 1996 van començar les obres de rehabilitació que van permetre, quatre anys després, el trasllat d'El Punt a la Farinera. Ara el projecte més ambiciós que falta posar en marxa a Girona en aquest àmbit és el que s'ha de desenvolupar a l'antiga fàbrica de la Marfà. Enclavada al barri de Santa Eugènia, la factoria té tres plantes de 700 m<sup>2</sup> de superfície cadascuna, una disponibilitat d'espai que fa que l'edifici tingui una gran potencialitat. A finals dels anys noranta l'empresa Tèxtil Girona va decidir tancar la fàbrica, i l'Ajuntament va assumir la propietat de l'immoble. Des d'aleshores, s'ha viscut a la ciutat un debat més o menys intens sobre quin havia de ser l'ús de la Marfà, tot i que des de gairebé el primer dia s'ha anat repetint que ha de ser un equipament cultural públic. Diversos grups de joves han demanat que sigui un equipament autogestionat pel jovent, una proposta que el consistori no veu amb bons ulls. De fet, ni els membres del govern tripartit s'han posat d'acord, però és clar que l'activitat principal estarà vinculada a la música i a la creació musical, amb sales d'assaig incloses. També es planteja una part dedicada a una mena de museu industrial, i quan es posi en marxa s'hi traslladarà la biblioteca Salvador Allende.

### SALT.

La fàbrica Coma Cros de Salt, on continua el procés de rehabilitació per reconvertir-la en equipament cultural, inclou 18.000 m<sup>2</sup>, i la inversió feta supera els cinc milions. Es convertirà en la seu de la biblioteca, del centre d'arts escèniques, del Museu de l'Aigua, de l'Ateneu i també de les entitats locals. Construïda entre els anys 1845 i 1850, la seva arquitectura és anglesa, com també la tecnologia, importada del Regne Unit. Com a indústria va prosperar ràpidament al principi, si bé va tenir diverses crisis. El 1969 es va vendre a Indústries Burés i el 1990, al grup Kio, que no va aconseguir fer funcionar l'empresa, i finalment la Generalitat la va adquirir el 1995. Tres anys després, la Generalitat va cedir les instal·lacions a l'Ajuntament per a equipaments públics. Inclou grans naus de 1.950 m<sup>2</sup> nets per planta, que tenen una gran quantitat de pilars en forma de columnes, primes i esveltes, que estan enganxades perpendicularment a les de les naus dels pisos de dalt. El projecte intenta respectar al màxim l'antic edifici.



+ A dalt, la Marfà de Girona; a baix, la Coma Cros de Salt i la Pagans de Celrà. Foto: JORDI SOLER MIQUEL RUIZ



+ A dalt, la Marfà de Girona; a baix, la Coma Cros de Salt i la Pagans de Celrà. Foto: JORDI SOLER MIQUEL RUIZ



+ A dalt, la Marfà de Girona; a baix, la Coma Cros de Salt i la Pagans de Celrà. Ve de la plana anterior Foto: JORDI SOLER MIQUEL RUIZ

El macroedifici està format per una planta baixa, dues plantes més i les golfes. Fins ara, l'Ajuntament té clar els usos que donarà a la planta baixa i a la primera, si bé encara ha de definir gran part dels espais de la segona i de les golfes.

### FIGUERES.

L'antiga sitja del blat que hi ha a l'entrada sud de Figueres es transformarà els tres pròxims anys en el segon centre d'assistència primària que hi ha la ciutat –aquest estiu ja s'hi volen instal·lar mòduls provisionals– i en la seu dels serveis que té la Generalitat a la ciutat i que actualment estan escampats per diferents locals, com ara les delegacions d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, i Medi Ambient i Habitatge. El projecte preveu també que una part de la finca que ocupa la sitja es transformi en usos residencials i s'hi construeixin habitatges i un aparcament subterrani.

### OLOT.

La important tradició industrial ha fet que amb les successives crisis del sector hagin quedat abandonades moltes fàbriques. La majoria, algunes d'emblemàtiques, s'han reciclat.

Així, la iniciativa privada ha reconverit l'empresa de components elèctrics Simon en un multicinema, en locals comercials i en pisos loft , i, per citar només un altre exemple, hi ha els pisos que està construint una immobiliària a dins de la carcassa de l'antiga Cotym, dedicada a la confecció.

Diverses fàbriques, però, han passat a ser patrimoni públic. L'Ajuntament va comprar el 1999 Can Jombi i hi va situar la brigada municipal, part de l'arxiu i un petit dipòsit de peces del Museu Comarcal de la Garrotxa. Ara, n'ha de refer la planta a causa d'un incendi que s'hi va produir la setmana passada.

Al centre, Can Montsà, que fabricava les peces de roba de la prestigiosa Privata i que va tancar amb la polèmica laboral més agra en el sector entre treballadors i propietaris, és ara la seu de la Fundació d'Estudis Superiors i de la universitat a distància. Si arriben els reivindicats estudis universitaris d'art, també s'hi encabiran.

La fàbrica de Can Joanetes és l'ajuntament d'Olot. Al voltant, s'hi han construït les dependències de la policia local i ara s'hi habiliten els serveis d'Urbanisme i els nous jutjats. Per contra, hi ha altres fàbriques que han desaparegut i al seu lloc hi ha pisos i espais públics. Es tracta, per citar els exemples més importants, de l'antiga Alzamora, de l'Indelma, totes dues al carrer Pou del Glac, i de La Granja del Passeig de Sant Roc.

(Informació elaborada per David Brugué, Robert Carmona, Albert Vilar, Josep Puigbert, Joan Trillas, Montse Barrera, Laura Juanola, Anna Puig, Jordi Casas, Ramon Estéban i Puri Abarca).

L'activitat industrial dels segles XIX i XX ha deixat a les comarques gironines un ric paisatge arquitectònic. De dalt a baix i d'esquerra a dreta, l'Alfolí de la Sal (l'Escala), la torre de Can Mario (Palafrugell), Can Roig (Llagostera), Can Jombi (Olot), el Tinglado (Palamós) i la sitja del gra (Figueres).



+ Fàbriques, farineres i magatzems. Foto: R. CARMONA A. VILAR M. LLADÓ J. TRILLAS J. PUIGBERT

